

SIKKERHEDSDATABLAD

Aspen +

Sikkerhedsdatabladet er i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2015/830 af 28. maj 2015 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)

PUNKT 1: Identifikation af stoffet / blandingen og af selskabet / virksomheden

Udgivet dato 29.12.2016

Revisionsdato 10.11.2020

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Aspen +

Synonymer Aspen Plus IF, Aspen Plus Improved Formula, Aspen + Improved Formula

Specifikation nr. PR-nr: 4224969

Artikel nr. IF

Udvidet SDS med indarbejdet ES Ja

Kommentarer til udvidet SDS med indarbejdet ES Relevant information fra komponentens eksponeringsscenarier er indarbejdet i afsnit 4 – 13 i dette sikkerhedsdatablad.

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Beskrivelse: Brændstof

Anvendelse af stoffet eller præparatet Brændstof til 4 taktmotorer.

Relevante identificerede anvendelser
 SU1 Landbrug, skovbrug, fiskeri
 SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbru-gerne)
 SU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjeneste-ydelser, håndværkere)
 PC13 Brændstoffer
 PROC16 Anvendelse af materialer som brændstofkilder. Begrænset eksponering for uforbrændt produkt må forventes.

Kemikaliets kan anvendes af den almindelige befolkning Ja

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Producent

Firmanavn Lantmännen Aspen AB

Postadresse	Iberovägen 2
Postnr.	SE-438 54
Poststed	Hindås
Land	Sverige
Telefon	80 88 93 40
E-mail	aspensds@lantmannen.com
Web-adresse	http://www.aspen.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon	Telefon: 112
	Beskrivelse: SOS
	Telefon: (+45) 82 12 12 12
	Beskrivelse: Giftlinjen

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224;
	Asp. tox. 1; H304;
	Skin Irrit. 2; H315;
	STOT SE 3; H336;
	Aquatic Chronic 4; H413;
CLP klassificering, kommentarer	Indeholder <0,1% benzen.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Fare
Faresætninger	H224 Yderst brandfarlig væske og damp. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H315 Forårsager hudirritation. H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer.
Sikkerhedssætninger	P102 Opbevares utilgængeligt for børn. P210 Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. P260 Indånd ikke pulver / røg / gas / tåge / damp / spray. P262 Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj. P301+P310 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

	P331 Fremkald IKKE opkastning. P501 Indholdet / beholderen bortskaffes i en åben container til en godkendt affaldshåndtering.
Følbare advarsler	Ja
Børnesikrede lukninger	Ja

2.3. Andre farer

Sundhedsmæssige virkninger	Kan forårsage kvalme, hovedpine, svimmelhed og forgiftning. Narcose i høje koncentrationer. I høje koncentrationer kan dampe irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste. Langvarig hudkontakt kan medføre rødme, irritation og tør hud.
Andre farer	Dampe er tungere end luft og vil derfor brede sig langs gulvet og i bunden af beholdere. Dampe kan antændes af en gnist, en varm flade eller en glød.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold	Noter
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6 EF-nr.: 271-267-0, 265-066-7 REACH reg nr.: 01-2119471477-29-xxxx, 01-2119485026-38-xxxx	Flam. Liq. 1; H224 Asp. tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	55 -80 %	1
ETBE	CAS-nr.: 637-92-3 EF-nr.: 211-309-7 REACH reg nr.: 01-2119452785-29-0000	Flam. Liq. 2; H225 STOT SE 3; H336	< 20 %	1
Isomerat	CAS-nr.: 64741-70-4 EF-nr.: 265-073-5 REACH reg nr.: 01-2119480399-24	Flam. Liq. 1; H224 Asp. tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336	10 -20 %	1
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4 EF-nr.: 216-653-1 REACH reg nr.: 01-2119452786-27-xxxx	Flam. Liq. 2; H225 Skin Irrit. 2; H315	1 -5 %	1,2

¹Stof klassificeret som sundheds- og miljøfarlig

²Stof med grænseværdi for erhvervmæssig eksponering

Bemærkning, komponent	Benzen < 0,1% n-hexan <3%. Ingrediensernes miljøklassificering understøttes ikke af test på blandingen.
-----------------------	--

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Ved brand og eksplosion: Søg straks ud af farezonen og hold uvedkommende borte. Sårede personer skal straks bringes ud af farezonen. Vær opmærksom på faren for chok hos tilsyneladende ikke-tilskadekomne personer. Ved vejtrækningsbesvær: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejtrækningen.
Indånding	Frisk luft og hvile. Søg læge ved vedvarende gener.
Hudkontakt	Fjern straks forurenede tøj og vask huden med vand og sæbe.
Øjenkontakt	Skyl straks med vand i flere minutter. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes.
Indtagelse	Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Kemisk betinget lungebetændelse kan opstå, hvis produktet kommer i lungerne ved indtagelse eller opkastning. Ring til en GIFTINFORMATION eller en læge. Lægerne skal træffe en beslutning om mulig gastrisk skylning.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Affedter huden, hvilket kan medføre revnedannelse og evt. eksem. Risiko for kemisk betinget lungebetændelse ved aspiration. Indånding af dampe kan virke irriterende på luftvejene.
Forsinkede symptomer og virkninger	Advarsel! Dette produkt er sundhedsfarligt. Produktet kan være aspireret og forårsage kemisk lungebetændelse, som kan være dødelig.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling	Behandles symptomatisk.
Medicinsk overvågning for forsinkede effekter	Svækkelse af centralnervesystemet, herunder narkotiske virkninger som døsigthed, narkose, reduceret opmærksomhed, svigtende reflekser, svigtende koordinering og vertigo.
Anden information	FREMKALD IKKE OPKASTNING! Indbrud i lungerne efter indtagelse eller opkastning kan forårsage kemisk pneumonitis.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Ved brandslukning anvendes skum, kulsyre, pulver eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Der må ikke anvendes vandstråle, da den vil sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Yderst brandfarlig væske og damp. Fjern alle antændelseskilder, hvis dette kan gøres sikkert. Meget eksplosionsfarligt, hvis dampene udsættes for åben ild.
---------------------------	---

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Ved utilstrækkelig udluftning anvendes åndedrætsværn. Anvend de påkrævede personlige værnemidler.
Brandslukningsprocedurer	Beholdere i nærheden af brand flyttes straks eller køles med vand. Undgå stærk

Anden information	<p>vandstråle direkte mod brandstedet, da det vil sprede ilden. Vær opmærksom på faren for genantændelse og eksplosion.</p> <p>Dampe er tungere end luft og vil derfor brede sig langs gulvet og i bunden af beholdere. Dampe kan antændes af en gnist, en varm flade eller en glød.</p>
-------------------	--

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Ventilér godt. Brug egnet åndedrætsværn ved utilstrækkelig ventilation. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
--	---

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå udledning til kloak, jord og vandmiljø. Dæm op for spild med sand, jord eller andet egnet absorberende materiale. Ved større udslip til afløb/vandmiljø underrettes lokale myndigheder.
-----------------------------------	---

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Oprensning	Større spild dækkes med alkoholresistent skum. Inddæm og opsug spild med sand, jord eller andet ubrændbart materiale. Beholdere med opsamlet spild skal være nøje mærket med korrekt indhold og faresymbol/farepiktogrammer. Beholdere skal holdes tæt lukket.
Anden information	Fjern enhver antændelseskilde, vær opmærksom på eksplosionsfaren.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
-------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Brandfarligt/brændbart. Holdes adskilt fra oxidationsmidler, varme og flammer. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
------------	--

Beskyttelsesforanstaltninger

Foranstaltninger til at forhindre brand	Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.
Foranstaltninger til hindring af aerosol-og støvdannelse	Sørg for god ventilation.
Foranstaltninger til at beskytte miljøet	Udslip til afløb skal forhindres.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Opbevares i tæt lukket originalemballage og på et godt ventileret sted. Opbevares
------------	---

	ved temperaturer under 50°C. Opbevares som brandfarlig væske.
Forhold der skal undgås	Holdes væk fra varme, gnister og åben ild.

Betingelser for sikker opbevaring

Tekniske foranstaltninger og opbevaringsforhold	Elektrisk udstyr skal være gnistsikret, såfremt der er risiko for eksplosion.
Samlingerhvisninger	Brandfarlige væsker opbevares adskilt fra brandfarlig gas og meget brandfarlige materialer. Brandfareklasse: 1
Yderligere oplysninger om opbevaringsforhold	Større mængder og lagerbeholdninger skal opbevares ifølge Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)	Identificerede anvendelser for dette produkt er beskrevet i punkt 1.2.
----------------------------	--

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Komponentnavn	Identifikation	Grænseværdier	Norm år
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 200 ppm 8 t. grænseværdi : 700 mg/ m ³ Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018 Bemærkninger: Som Hexan, andre isomere end n-hexan	
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 144 mg/ m ³ 8 t. grænseværdi : 40 ppm Anmærkning Bogstavkoder: E Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018	
2-methyl-2-propanol	CAS-nr.: 75-65-0	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 50 ppm 8 t. grænseværdi : 150 mg/ m ³ Anmærkning Bogstavkoder: LH Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018	
Ethanol	CAS-nr.: 64-17-5	Oprindelsesland: Dk 8 t. grænseværdi : 1000 ppm 8 t. grænseværdi : 1900 mg/m ³ Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018	

Benzen	CAS-nr.: 71-43-2	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 0.5 ppm 8 t. grænseværdi : 1.6 mg/ m ³ Anmærkning Bogstavkoder: EHK Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018
n-Hexan	CAS-nr.: 110-54-3	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 72 mg/ m ³ 8 t. grænseværdi : 20 ppm Kortvarigt grænseværdi Værdi: 50 ppm Anmærkning Bogstavkoder: E Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018
Toluen	CAS-nr.: 108-88-3	Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 25 ppm 8 t. grænseværdi : 94 mg/ m ³ Anmærkning Bogstavkoder: EH Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018
Petroleum		Oprindelsesland: DK 8 t. grænseværdi : 25 ppm 8 t. grænseværdi : 180 mg/ m ³ Kilde: BEK nr 655 af 31/05/ 2018 Bemærkninger: Som Petroleum, redestilleret C9-C14, med < 5 pct. aromater
Anden information om grænseværdier		Forbrændingsgrænser for olie er gældende for både alkylat og isomerat.

DNEL / PNEC

Komponent	Alkylat
DNEL	<p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Akut indånding (systemisk) Værdi: 1300 mg/m³ Henvisning: 15 min Bemærkning: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Akut indånding (lokal) Værdi: 1100 mg/m³ Henvisning: 15 min Bemærkning: 68527-27-5</p>

	<p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Langsigtet, indånding (lokal) Værdi: 840 mg/m³ Henvisning: 8 h Bemærkning: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Akut indånding (systemisk) Værdi: 1200 mg/m³ Henvisning: 15 min Bemærkning: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Akut indånding (lokal) Værdi: 640 mg/m³ Henvisning: 15 min Bemærkning: 68527-27-5</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Langsigtet, indånding (lokal) Værdi: 180 mg/m³ Henvisning: 24 h Bemærkning: 68527-27-5</p>	
	Komponent	ETBE
	DNEL	<p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Akut indånding (systemisk) Værdi: 2800 mg/m³</p> <p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk) Værdi: 105 – 352 mg/m³</p> <p>Gruppe: Professionel Eksponeringsvej: Akut dermal (systemisk) Værdi: 6767 mg/kg</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Akut indånding (systemisk) Værdi: 1680 mg/m³</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk) Værdi: 63 – 105 mg/m³</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Akut dermal (systemisk) Værdi: 4060 mg/kg</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Akut oral (systemisk) Værdi: 6 mg/kg</p>
		PNEC

	Eksponeeringsvej: Ferskvand
	Værdi: 0,51 mg/l
	Eksponeeringsvej: Saltvand
	Værdi: 0,017 mg/l
	Eksponeeringsvej: Ferskvandssedimenter
	Værdi: 0,62 mg/kg
	Eksponeeringsvej: Saltvandssedimenter
	Værdi: 0,02 mg/kg
	Eksponeeringsvej: Rensningsanlæg STP
	Værdi: 12,5 mg/l
Komponent	Isomerat
DNEL	Gruppe: Professionel
	Eksponeeringsvej: Akut indånding (systemisk)
	Værdi: 1300 mg/m ³
	Henvisning: 15 min
	Gruppe: Professionel
	Eksponeeringsvej: Akut indånding (lokal)
	Værdi: 1100 mg/m ³
	Henvisning: 15 min
	Gruppe: Professionel
	Eksponeeringsvej: Langsigtet, indånding (lokal)
	Værdi: 840 mg/m ³
	Henvisning: 8 h
	Gruppe: Forbruger
	Eksponeeringsvej: Akut indånding (systemisk)
	Værdi: 1200 mg/m ³
Henvisning: 15 min	
Gruppe: Forbruger	
Eksponeeringsvej: Akut indånding (lokal)	
Værdi: 640 mg/m ³	
Henvisning: 15 min	
Gruppe: Forbruger	
Eksponeeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk)	
Værdi: 180 mg/m ³	
Henvisning: (24 h)	
Komponent	MTBE
DNEL	Gruppe: Professionel
	Eksponeeringsvej: Akut indånding (lokal)
	Værdi: 357 mg/m ³
	Gruppe: Professionel
	Eksponeeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk)
	Værdi: 178.5 mg/m ³
	Gruppe: Professionel

PNEC	Eksponeeringsvej: Langsigtet, dermal (systemisk) Værdi: 5100 mg/kg bw/day
	Gruppe: Forbruger Eksponeeringsvej: Akut indånding (lokal) Værdi: 214 mg/m ³
	Gruppe: Forbruger Eksponeeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk) Værdi: 53.6 mg/m ³
	Gruppe: Forbruger Eksponeeringsvej: Langsigtet, indånding (systemisk) Værdi: 7.1 mg/kg bw/day
	Gruppe: Forbruger Eksponeeringsvej: Langsigtet, dermal (lokal) Værdi: 3570 mg/kg bw/day
	Eksponeeringsvej: Ferskvand Værdi: 5.1 mg/l
	Eksponeeringsvej: Saltvand Værdi: 0.26 mg/l
	Eksponeeringsvej: Ferskvandssedimenter Værdi: 23 mg/kg
	Eksponeeringsvej: Saltvandssedimenter Værdi: 1.17 mg/kg
	Eksponeeringsvej: Jord Værdi: 1.43 mg/kg
	Eksponeeringsvej: Rensningsanlæg STP Værdi: 71 mg/l

8.2. Eksponeeringskontrol

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponeering

Egnede tekniske kontroller

Håndter ikke nær mad og drikke.

Sørg for adgang til håndvask med tilhørende sæbe, rensecreme og fed creme. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe og tåge skal gøres mindst mulig.

Tekniske foranstaltninger til at forhindre eksponeering

Sørg for tilstrækkelig rumventilation og lokal udsugning.

Beskyttelse af øjne / ansigt

Egnet øjenbeskyttelse	Tætsluttende sikkerhedsbriller eller ansigtsskærm skal anvendes.
Yderligere øjenbeskyttelse foranstaltninger	Kontaktlinser må ikke anvendes ved arbejde med kemikaliet!
Øjenværn kommentarer	Brug godkendt øjenværn ved risiko for stænk i øjnene.

Beskyttelse af hænder

Egnede materialer	Nitrilgummi.
Nødvendige egenskaber til håndbeskyttelse	Beskyttelsesklasse: 6 EN 374. EN 420
Gennembrudstid	Værdi: > 8 time(r)
Tykkelse af handskemateriale	Værdi: ≥ 0.4 mm
Håndbeskyttelse kommentar	Beskyttelseshandsker skal anvendes ved risiko for direkte kontakt eller stænk. Væsken kan trænge gennem handskerne. Skift derfor hyppigt handsker.

Beskyttelse af hud

Passende beskyttelsesbeklædning	Brug egnet beskyttelsestøj ved risiko for hudkontakt.
Yderligere hud beskyttelsesforanstaltninger	Vask straks med sæbe og vand, hvis huden bliver tilsmudset.
Hudbeskyttelse kommentar	Fjern tilsmudset tøj og vask huden grundigt med vand og sæbe, når arbejdet er færdigt. Bemærk, at forurenede tøj kan udgøre en risiko for brand og / eller eksplosion. Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn er nødvendigt ved	Under normale anvendelsesforhold er åndedrætsbeskyttelse ikke nødvendig.
Opgaver der kræver åndedrætsværn	Ved utilstrækkelig udluftning anvendes åndedrætsværn. Åndedrætsværn skal benyttes, hvis luftforureningen overstiger grænseværdien.
Anbefalet udstyrstype	Brug åndedrætsværn med gasfilter, type AX.
Yderligere åndedrætsværn foranstaltninger	Al håndtering skal foregå med god ventilation.
Åndedrætsværn kommentar	Filter med halvmaske. Filterudstyr kan bruges i maksimalt 2 timer pr. Gang.

Hygiejne / miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger	Fjern straks ikke-vandtæt tøj, som er blevet vådt. RYGNING FORBUDT I ARBEJDSOMRÅDET!
--------------------------------------	---

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet	Udslip til afløb bør undgås. Større spild og lækager anmeldes til lokale myndigheder.
Miljømæssige eksponeringskontrol bemærkning	VOC.

Eksponeringskontrol

Foranstaltninger privat brug af kemikalier	<p>Dette produkt må ikke anvendes under dårlige udluftningsforhold.</p> <p>Fjern tilsmudset tøj og vask huden grundigt med vand og sæbe, når arbejdet er færdigt.</p> <p>Opbevaring af tobak, mad og drikkevarer i arbejdslokaler eller områder, hvor produktet anvendes, er forbudt.</p>
--	---

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske.
Farve	Klar
Lugt	Petroleum. Eterliknande.
pH	<p>Status: I leveringstilstand Bemærkninger: Ikke relevant.</p> <p>Status: I vandig opløsning Bemærkninger: Ikke relevant.</p>
Smeltepunkt / smeltepunktsinterval	Bemærkninger: Ikke relevant.
Kogepunkt/kogepunktsinterval	<p>Værdi: 30 – 190 °C Metode: EN ISO 3405</p> <p>Værdi: 65 °C Bemærkninger: NFPA® 30 (USA)</p>
Flammepunkt	Værdi: < 0 °C
Fordampningshastighed	<p>Værdi: > 1000 Metode: BuAc=100</p>
Nedre eksplosionsgrænse med måleenhed	Værdi: 1 vol%
Øvre eksplosionsgrænse med måleenhed	Værdi: 8 vol%
Damptryk	<p>Værdi: 55 – 65 kPa Metode: EN 13016-1 Temperatur: = 38 °C</p>
Dampmassefylde	<p>Værdi: > 1 Referencegas: Luft</p>
Relativ massefylde	<p>Værdi: 690 – 720 kg/m³ Metode: EN ISO 12185</p>
Opløselighed	Bemærkninger: Letopløseligt i: Carbonhydrider.
Fordelingskoefficient: n-octanol/vand	<p>Værdi: 4,3 – 4,8 Bemærkninger: Kow – Uspecificeret, estimeret værdi af blandingen.</p>
Selvantændelsestemperatur	Værdi: > 300 °C
Viskositet	<p>Værdi: < 1 mm²/s Temperatur: = 40 °C</p>

9.2. Andre oplysninger

Fysisk farer

Brandfarlige væsker	Bemærkninger: H224 Yderst brandfarlig væske og damp.
Ledningsevne	Værdi: $\geq 0.00025 \mu\text{S/m}$ Metode: EN 15938 Bemærkninger: 250 pS/m Temperatur: = 20 °C

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Der er ingen kendt reaktivitetsrisiko i forbindelse med dette produkt.
-------------	--

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalet brug.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Indeholder en flygtig komponent. Dampe kan danne eksplosive blandinger med luft.
-------------------------------	--

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold der skal undgås	Undgå varme, flammer og antændelseskilder.
-------------------------	--

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Undgå kontakt med oxiderende stoffer.
----------------------------	---------------------------------------

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Ingen ved normale forhold. Termisk nedbrydning eller forbrænding kan frigøre carbonoxider og andre toksiske gasser eller dampe.
-------------------------------	--

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Alkylat
Akut giftighed	Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Metode: OECD 401 Værdi: > 5000 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte Bemærkninger: 68527-27-5 Type toksicitet: Akut Effect Tested: LC50

	<p>Eksponeringsvej: Indånding. Metode: OECD 403 Værdi: > 5610 mg/m³ Forsøgsdyrsart: rotte Bemærkninger: 68527-27-5</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Metode: OECD 402 Værdi: > 2000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Kanin Bemærkninger: 68527-27-5</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Værdi: > 5000 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte Bemærkninger: 64741-64-6</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Værdi: > 2000 mg/kg Forsøgsdyrsart: Kanin Bemærkninger: 64741-64-6</p> <p>Effect Tested: LC50 Eksponeringsvej: Indånding. Værdi: > 5.2 mg/l Forsøgsdyrsart: rotte Test henvisning: 4 hr Bemærkninger: 64741-64-6</p>
Komponent	ETBE
Akut giftighed	<p>Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Metode: OECD 401 Værdi: > 2003 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Metode: OECD 402 Værdi: > 2000 mg/kg Forsøgsdyrsart: Kanin</p> <p>Effect Tested: LC50 Eksponeringsvej: Indånding. Metode: OECD 403 Værdi: > 5.88 mg/l Forsøgsdyrsart: rotte Bemærkninger: 4 h</p>
Komponent	Isomerat
Akut giftighed	Effect Tested: LD50

	<p>Eksponeeringsvej: Oral Metode: OECD 401 Værdi: > 5000 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeeringsvej: Dermal Metode: OECD 402 Værdi: > 5000 mg/kg Forsøgsdyrsart: Kanin</p> <p>Effect Tested: LC50 Eksponeeringsvej: Indånding. Metode: OECD TG 403 Værdi: > 5610 mg/m³ Forsøgsdyrsart: rotte</p>
Komponent	MTBE
Akut giftighed	<p>Effect Tested: LC50 Eksponeeringsvej: Indånding (damp) Varighed: 4 time(r) Værdi: 85 mg/l Forsøgsdyrsart: rotte</p> <p>Effect Tested: LC50 Eksponeeringsvej: Indånding (damp) Varighed: 4 time(r) Værdi: 41000 mg/m³ Forsøgsdyrsart: rotte</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeeringsvej: Dermal Værdi: > 2000 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte</p> <p>Effect Tested: LD50 Eksponeeringsvej: Oral Værdi: 3870 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte</p>

Andre oplysninger om sundhedsfare

Hudætsning / hudirritation, andre oplysninger	Irriterer huden. Gas/dampe kan irritere luftvejene/lungerne. Væsken virker lokalirriterende på slimhinderne og kan evt. give mavebesvær ved indtagelse.
Indånding	I høje koncentrationer virker dampe sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme.
Hudkontakt	Produktet virker affedtende på huden. Gentagen eller langvarig kontakt medfører udtørring.
Indtagelse	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
Kimcellemutagenicitet	Bemærkninger: Indeholder <0,1% benzen.
Carcinogenicitet	Bemærkninger: Indeholder <0,1% benzen.
Komponent	Alkylat

Carcinogenicitet	Evalueringsresultat: På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt. 68527-27-5 Test henvisning: OECD 451 Bemærkninger: Indeholder et stof, som muligvis kan udgøre en kræft risiko. 64741-64-6
Reproduktionstoksicitet	Bemærkninger: Produktet är inte klassificerat som reproduktionstoxisk. Indeholder <0,1% benzen.
Vurdering af specifik organotoksicitet - enkelt eksponering, klassifikation	Svækkelse af centralnervesystemet, herunder narkotiske virkninger som døsigthed, narkose, reduceret opmærksomhed, svigtende reflekser, svigtende koordinering og vertigo.
Aspirationsfare kulbrinte indhold, kommentarer	Indtagelse vil kunne medføre kraftig irritation af mund, spiserør og mave-tarmkanal. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
Aspirationsfare, kommentarer	Risiko for kemisk betinget lungebetændelse ved aspiration.

Symptomer for eksponering

Anden information	Organiske opløsningsmidler kan ved massiv udsættelse påvirke centralnervesystemet og medføre svimmelhed og beruselse, og ved meget høje koncentrationer bevidstløshed og død.
-------------------	---

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Giftig for vandmiljø, fisk	Værdi: > 100 mg/l Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Danio rerio Metode: OECD TG no. 203 (2004) Test henvisning: Test report 022/11. Bemærkninger: LL50.Resultater for blandingen.
Komponent	ETBE
Giftig for vandmiljø, fisk	Værdi: > 57.4 mg/l Effektiv dosiskoncentration : LC50 Testvarighed: 96 time(r) Art: Menidia Beryllina Værdi: > 974 mg/l Effektiv dosiskoncentration : LC50 Testvarighed: 96 time(r) Værdi: 29.9 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Testvarighed: 31 dag(er) Art: Phimepales promelas Værdi: 37 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Testvarighed: 96 time(r) Art: Americamysis bahia

Komponent	<p>Værdi: 1.7 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Testvarighed: 28 dag(er) Art: Americamysis bahia</p>
Giftig for vandmiljø, fisk	<p>MTBE</p> <p>Toksicitet typen: Akut Værdi: 574 mg/l Effektiv dosiskoncentration : LC50 Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Menidia Beryllina Bemærkninger: Havvand.</p> <p>Toksicitet typen: Akut Værdi: 672 mg/l Effektiv dosiskoncentration : LC50 Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Pimephales promelas Bemærkninger: Ferskvand.</p> <p>Toksicitet typen: Akut Værdi: 136 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Americamysis bahia Bemærkninger: Havvand.</p> <p>Toksicitet typen: Akut Værdi: 26 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeeringstid: 28 dag(er) Art: Americamysis bahia Bemærkninger: Havvand.</p> <p>Toksicitet typen: Kronisk Værdi: 299 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeeringstid: 31 dag(er) Art: Phimepales promelas Bemærkninger: Ferskvand.</p>
Giftig for vandmiljø, alger	<p>Værdi: > 100 mg/l Eksponeeringstid: 72 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Metode: OECD 201 Test henvisning: Test report 022/11. Bemærkninger: EL50. Resultater for blandingen.</p>
Komponent	ETBE
Giftig for vandmiljø, alger	<p>Værdi: 1100 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Testvarighed: 72 time(r)</p>
Komponent	MTBE

Giftig for vandmiljø, alger	Toksicitet typen: Akut Værdi: > 800 mg/l Effektiv dosiskoncentration : IC50 Eksponeringstid: 72 time(r)
Giftig for vandmiljø, krebs	Værdi: > 100 mg/l Eksponeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia Magna Metode: OECD 202 Test henvisning: Test report 022/11. Bemærkninger: EL50. Data gæller blandingen.
Komponent	ETBE
Giftig for vandmiljø, krebs	Værdi: 110 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Testvarighed: 48 time(r) Værdi: 5.1 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Testvarighed: 21 dag(er)
Komponent	MTBE
Giftig for vandmiljø, krebs	Toksicitet typen: Akut Værdi: 651 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Eksponeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Toksicitet typen: Akut Værdi: 472 mg/l Effektiv dosiskoncentration : EC50 Eksponeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Bemærkninger: Sötvatten. Toksicitet typen: Akut Værdi: 51 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeringstid: 21 dag(er) Art: Daphnia magna Bemærkninger: Sötvatten.
Komponent	ETBE
Toksicitet for bakterier	Værdi: 12.5 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeringstid: 16 time(r) Art: Pseudomonas putida
Komponent	MTBE
Toksicitet for bakterier	Toksicitet typen: Akut Værdi: 719 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeringstid: 18 time(r) Art: Pseudomonas putida Bemærkninger: Havsvatten.

Komponent	MTBE
Toksicitet for planter	<p>Værdi: 491 mg/l Effektiv dosiskoncentration : IC50 Eksponeringsstid: 96 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Bemærkninger: Sötvatten</p> <p>Værdi: 103 mg/l Effektiv dosiskoncentration : NOEC Eksponeringsstid: 96 time(r) Art: Pseudokirchneriella subcapitata Bemærkninger: Sötvatten</p>

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Kemisk iltforbrug (COD)	Bemærkninger: Ukendt.
Biologisk iltforbrug (BOD)	Bemærkninger: Ukendt.
Persistens og nedbrydelighed	Flygtige stoffer nedbrydes i atmosfæren i løbet af få dage. Produktet nedbrydes fuldstændigt ved fotokemisk oxidation. Produktet er ikke påvist nedbrydeligt under anaerobe (iltfrie) forhold.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Bioakkumulering anses for at være uden betydning på grund af produktets lave vandopløselighed.
Biokoncentrationsfaktor (BCF)	<p>Værdi: 4,3 – 4,8 Metode: Log Kow Bemærkninger: Beregnet værdi for blanding.</p>

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet indeholder flygtige organiske forbindelser (VOC), som fordamper let fra alle overflader. Produktet er uopløseligt i vand og vil spredes på vandoverfladen.
-----------	--

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Ikke klassificeret som PBT/vPvB under de nuværende EU-kriterier.
--------------------------	--

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger	Vandfareklassifikation : 2 (WGK).
--	-----------------------------------

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Egnede metoder til bortskaffelse af kemikaliet	Sørg for at beholdere er tomme før deponering (eksplosionsfare). Ventiler til det fri. Bortskaffes til godkendt affaldsdeponeringssted i overensstemmelse med de lokale affaldsmyndigheder.
EAK-kode nr.	EAK-kode nr.: 130702 Benzin Klassificeret som farligt affald: Ja

EWL Emballage	EAK-kode nr.: 150110 Emballage, som indeholder rester af eller er forurenede med farlige stoffer Klassificeret som farligt affald: Ja
EU forordninger	2008/98/EG
Nationale regler	Bekendtgørelse om affald, BEK nr 1309 af 18/12/2012.
Anden information	Bortskaffes til godkendt affaldsdeponeringssted i overensstemmelse med de lokale affaldsmyndigheder. Emballagen skal være tom (dryptør).

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR/RID/ADN	1203
IMDG	1203
ICAO/IATA	1203

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR/RID/ADN	BENZIN
IMDG	PETROL
ICAO/IATA	PETROL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballagegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

IMDG	Ingen.
------	--------

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

ADR/RID Andre oplysninger

ADR Andre relevante oplysninger	(D/E)
Farenr.	33
Andre relevante oplysninger ADR/ RID	(D/E)

IMDG Andre oplysninger

Andre relevante oplysninger IMDG	-45 C, c.c.
EmS	F-E, S-E

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Henvisninger (love / forskrifter)	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med ændringer.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 med ændringer.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98 / EF af 19. november 2008 om affald og ophævelse af visse direktiver.</p> <p>Direktiv 2004/37 / EF – kræftfremkaldende stoffer eller mutagener på arbejdspladsen af 29. april 2004 om beskyttelse af arbejdstagere mod risici ved udsættelse for kræftfremkaldende stoffer eller mutagener på arbejdspladsen (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391 / EØF), senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/2398 af 12. december 2017. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 4. juli 2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø med ændringer.</p>
-----------------------------------	---

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kommentarer til eksponeringsscenarier	Relevant information fra komponents eksponeringsscenarier er indarbejdet i afsnit 4 – 13 i dette sikkerhedsdatablad.
---------------------------------------	--

PUNKT 16: Andre oplysninger

Leverandørens anmærkninger	Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	<p>H224 Yderst brandfarlig væske og damp.</p> <p>H225 Meget brandfarlig væske og damp.</p> <p>H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.</p> <p>H315 Forårsager hudirritation.</p> <p>H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.</p>

	<p>H331 Giftig ved indånding.</p> <p>H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.</p> <p>H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.</p> <p>H361d Mistænkes for at skade det ufødte barn.</p> <p>H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering</p> <p>H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.</p> <p>H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.</p> <p>H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer.</p>
Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	<p>Flam. Liq. 1; H224;</p> <p>Asp. tox. 1; H304;</p> <p>Skin Irrit. 2; H315;</p> <p>STOT SE 3; H336;</p> <p>Aquatic Chronic 4; H413;</p>
Referencer til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder	<p>Examination essay. Diffusion of alkylate petrol during discharge in the environment. Gunilla Henriksson, Annalena Tåmt (2004).</p> <p>Kemiska Ämnen. Prevent AB (2013).</p> <p>Test report 022/11. Aspen+. Fish, acute toxicity test. Toxicon AB (2011).</p> <p>Test report 022/11. Aspen+. Freshwater Alga and Cyanobacteria, Growth Inhibition Test. Daphnia Magna, Acute Immobilisation Test. Fish, acute toxicity test. Toxicon AB (2011).</p> <p>Test report 07-25. Evaluation of the aerobic biodegradability of organic compounds 182/06 (Aspen 4T). AnoxKaldnes AB (2007). Test report 046/13. Aspen 4. Fish, acute toxicity test. Toxicon AB (2013). Test report 31/04. Aspen 4T, Daphnia magna immobilisation test. Toxicon AB (2004). Test report 31/04. Aspen 4T, Daphnia magna immobilisation test. Toxicon AB (2004).</p>
Årsag til revision	Andet.
Informationer der er tilføjet, slettet eller ændret	Ændring i afsnit: 1, 3, 5, 13, 14
Sidste opdateringsdato	10.11.2020
Version	1
Udarbejdet af	Lantmännen Aspen AB
URL for tekniske data	http://www.aspen.se